

Cuius
am
C

subiret interitū. om̄is tamē q̄ hanc sp̄cē p̄fessiōis tenerent. dexteris oculis ferro effosis. eis deniqz cauterio adustis. etiā sinistro poplice nichilomin⁹ cauterio obilitato per singulas qualsq; p̄uincias in eris ferriq; metallū vel opis vel pene gratia depoſtandos. hec fuit clemētia p̄ncipalis qua opti mis ciuib⁹ osultū est. Et qm̄ dñs tradiderat qđem familiā suā castigani paucis. cruenti vō īmanitatis mīnistrī deseuerūt in multis. Adeſt p̄tinuo vtrix dei dexterā. et illos q̄ p̄mo dū pacē buarēt ecclesie cū om̄i p̄spēritate īpium gubernauerāt. in tantā rerum p̄mutatōe deduxit. vt august⁹ ille in id vanitatis atq; amētē pueniret. quo depositis cū colle ga p̄iter augusto regni insignib⁹ priuati & plebei post īpium viueret. **Hugo vbi supra.** Iḡe diocleian⁹ ab īuito exegit maximiano. vt siml pur purā īperiu⁹. q̄ deponeret & iuniorib⁹ ī republica p̄stitutus. ipsi ī p̄uato habitu consenscrēt.

CLXI.

De diuisione īm

Jaq; sub vna die diocleian⁹ apud nichomedia; maxian⁹ vō apd mediolanū dposuerūt īpiū. Tūc galeri⁹ maximin⁹ & p̄stantin⁹ augusti. in duas p̄curatōes orīētis. s. & occidētis p̄mi romanū īpēriū diuiserūt. Et galerius maximin⁹ iliricn̄ asia & orientē tenuit. Constantin⁹ vō vir sūme mansuetudinis & civilitatis gallia t̄m hispaniaq; p̄tentus galerio ceteris p̄ib⁹ cessit. Demū t̄n galeri⁹ duos post se cesares legit. maximin⁹ quē ī orīēte posuit & seuez quē ī ytalia p̄stituit. ipse ī ilirico consti tutus. **Eusebi⁹ in cronicis.** Galeri⁹ aut cepit anno dñi. ccc. mundi. s. quartimillesi mo. cc. lxx. Sol⁹ qz biēnio tenuit īpiū. **Ide in historia ecclastica.** Ille iḡe q̄ augusto. ij⁹. ī honore postmōm etiā ī p̄mis successor fuit. qui & intentor & signifer nostre p̄secutōis extiterat. tam multis varijs qz morbis et corporis tābe atq; īslania mentis affect⁹ est. vt post longos atq; īexticabiles languores scelerū furorū furijs agitat⁹. sponte vitā nephariam p̄deret. **S**z hoc postmodū. Tūc vō ī occidētis p̄tib⁹ (qđ maximian⁹ q̄ & herculi⁹ dposuerat) p̄stātim regebat īpiū. In duas nāq; p̄curationes romanū regnū fuerat diuisū. Sed is multa clemētia erga hoies erga deū vero maxima r̄ligione vte betur. **Zozomen⁹ in historia triptita.** h quodā ī suo palatio p̄bare volēs. an boni an solidi eēnt viri. p̄cepit vt liqde ad sacrificandum veniret. et deoſ ei⁹ colerēt q̄ circa eū essēt. et ī suo angulo manerent. Si vero refugerent egredērēt de palatio gratias agentes quo mīme punirent. Cū igit̄ in vtroq; apperent. Alij quidē religionis desertores Alij vero diuina p̄ſentib⁹ p̄ponentes. deliberauit illis amicis & osiliarijs reti. q̄ fideles ī meliorib⁹ p̄stantesq; p̄miserāt. Alios aut̄ velut effeminatos aduersat⁹ expulit a suo collo qđ. credēs eos nunq; circa p̄ncipē fore deuotos. q̄ sic dei sui essent patiſimi p̄ditors. **Eusebi⁹ vbi supra.** Itaq; neq; ex ſorti rabie regnū ſuum pioz sanguine macula uerat. neq; orationū domos & quenticula nostrorū imitaſ. maxiani resanā hostile vastatōe de struxerat. q̄n poti⁹ cultores dei veneratōi habuit & honoř. Vnde & religiosis pater religiosiores filiū p̄stantinū regni bene parti reliquit heredem. **Hugo.** hic dei nutu p̄stitut⁹ est impator ī britania adhuc regnante maximiano Galerio ī prib⁹ orientis.

De continentia. xiii. libri.

Vartus decim⁹ liber p̄met historiā. xxxi. annoz quib⁹ p̄stantinus magn⁹ tenuit īpiū. Et anno. viij īpij pacez ecclēsij reddidit. Cōtinet ergo finē p̄secutōis & ītiū trāquillitatis. Et inter hec etiā quorundam agones martiz. quorū repp̄ire nō potui certitudinē temporū. Continet & baptisma cōstantini & historiam concilij nicenī & alia multa. habet autē capitula. cii.

De imperio constantiī & licīmū & morte diocleianī & maximiani. i. De sancta lucia virginē. ii.

- De passione eiusdem. iii.
- De impio & flagiciis maxencii. mi.
- De cōtictu sancte katherīne cū eodē tiranno. v.
- De l-oratorib⁹ quos illa supatos ad celū p̄misit. vi.
- De tormentis eius & carcere. vii.
- De martirio regine & ip̄si⁹ katherīne. viii.
- De crudelitate & libidie maximī & galerii. ix.
- De sancta dorothēa qualiter eū delusit. x.
- De flagello diuino qđ eū ad modicum mitescere coegit. xi.
- De p̄secutōe quā postmodū ī xp̄ianos iterauit. xii.
- De sanctis martinibus siluano & petro & luciano anthiocheno. xiii.
- De opusculis eiusdē lucianī & philee. xvi.
- De sancto petro alexandrino. xv.
- De visione sua sup arrio et de eī⁹ martirio. xvi.
- De sancto romano martire. xvii.
- De fine agonis eius et barale pueri. xxi.
- De sanctis quirino et panphilo martiribus. xix.
- De īpiis edictis galerii contra xp̄ianos. xx.
- De vltione diuina ī galeriū et ī suos. xxi.
- De pietate christianorum ī paganos. xxii.
- De eusebio papa et dissonantia historie. xxiii.
- De martiribus quorum tēpora ignorantē et p̄mo de sancto christofero. xxvi.
- Passio sanctarū nicete et aquilīme. xxv.
- Passio sancti christoferi martiris. xxvi.
- Passio sancte margarethe virginis. xxvii.
- Finis agonis eiusdem. xxvii.
- Passio sancte regime virginis. xxix.
- Consummatō agonis eius. xxx.
- Passio sanctorum iuliani et ferreoli. xxxi.
- Miracula eiusdem sancti iuliani. xxxii.
- Passio sancti genesii martiris. xxxii.
- Passio sancte virginis iuste et rufine. xxxiii.
- Passio sancti anthonini martiris. xxxv.
- Passio sancte marciane virginis. xxxvi.
- Consummatio agonis eius. xxxvii.
- Passio sancti marini pueri. xxxvii.
- De agone ipsius multiplici. xxxix.
- De morte eius et supplicō tiranni. xl.
- De ceteris qui ī martirilogio scripti sūt. xli.
- Item de eodem. xlii.
- De victoria constantini p̄ signū crucis. xlii.
- Qualiter idē impator honorauit illō signū. xlii.
- De miserabili fine galerii. xlvi.
- De sancto papa siluestre. xlvi.
- De pietate constantini ī pueros. xlvi.
- De baptismo ei⁹ et penitentia. xlvi.
- De conuersione senatorū et populi et pio edicto constantini. lxix.
- De mutuis epistolis helene et constantini super legibus moysi et xp̄i. l.

annus

De origine ocilij super hac questione. li.
De conflictu & victoria beati siluestri. lii.
De dracone per eū supato. liii.
Epistola gñalis ostantini de quæstione sua. liij.
De exultatōe romane ecclæsiæ sup ceteras. lv.
De impiō & impialib⁹ collatis lācto siluestro. lvi.
De trāslatōe sedis impalis apō ostantinopolis. lviij.
De dilatōne ecclæsiæ sub constantino & impietate licinij. lviii.
Passio militum. xl. sub licinio. lxi.
Passio sancti theogenis. lx.
De ceteris sub eodē passis & de morte eius. lx.
De concilio niceno ppter arriū cōuocato & dī statutis beati siluestri. lxii.
De libellis epoq⁹ a constantino adustis. lxiii.
De phō quem in cōuentu vir simplex conuicte & conuertit. lxiv.
De viris sanctis qui interfuerunt ocilio. & de gestis sancti spiridionis. lxv.
De statutis eiusdē concilii & de simbolo. lxvi.
De sancto nicolao & ei⁹ origine & infantia. lxvii.
De infamia virginū auro p eū redempta. lxviii.
De electōne eius in pontificem. lxix.
De naufragantiū liberatōe & frumenti mltiplicatiōne. lxx.
De fallacia diane p eum reuelata. lxxi.
De tribus militib⁹ quos neciā iā oblatos accurrens liberauit. lxxii.
De trib⁹ principib⁹ cesaris quos absens a morte eripuit. lxxiiij.
De obitu eius & de fontibus eius ex umbra eius pfluencibus. lxxvij.
De barbaro p imaginē sancti nicolai ouerso. lxxv.
De puero cum vase in mari s̄merso & patre restituto. lxxvi.
De fallacia xpiani mercatoris in iudeum creditorem. lxxvii.
De fallacie renelatōe & iudei cōuersione. lxxviii.
De puero adeodato p sc̄m nicolai obtēto. lxxix.
De liberatōe eiusdē a barbari seruitute. lxxx.
De priore iterio verberato pro historiā sancti nicolai cantanda. lxxxij.
De sancto iacobo nisibeno episcopo. lxxxii.
Dē s̄co enurcio & aduētu ei⁹ aurelianis. lxxxvij.
De electione eius in episcopum. lxxxvij.
De igne extīcto & thesauro inuerto ab eo. lxxxv.
De duobus fratribus eius reptis & a captiuitate redemptis. lxxxvi.
De fabrica basilice & miraculo in hostie sacre benedictione. lxxxvii.
De obitu sancti enurci. lxxxviii.
De lactantio & scriptis eius. lxxxix.
De eusebio cesariensi & scriptis ei⁹. xc.
De sancto anthonio & bonis ei⁹ mītis. xci.
De vita eius heremitica. xcii.
De visionib⁹ ei⁹ diuinit⁹ ostēsis & ei⁹ obitu. xciiij.
De inquisitōne sancte crucis ab helena facta bisolimis. xciiij.
De inuentione eiusdem ac dīlīsione. xcij.
De frumento de edisio pueis in idia captiuatis. xvi.
De conuersione in dorum p frumentum et hiborum per quandam captiuam. xviij.
De rōocatōe arrij ab exilio et ei⁹ fallacia. xviii.
De sancto iuuentio confessore. xix.
De sancto florentio confessore. x.
De paricida p ipsū a ferreis nexib⁹ soluto. xi.
De q̄busdā in cōdētib⁹ et de criminib⁹ ostantini. xi.

I.

De impiō ostantini & licinij et morte dioclēcianī et maxiani. Eusebi⁹ i cronicis

ostantini igit̄ ex helena ostantij seubina pcreat⁹ iñi. psecutōnis anno inua sie impij. Qui fuit ann⁹ dñi. ccc. ix⁹. mundi vō qr timillesim⁹. cc. et. lxxiiij⁹. regnauit. xxiiij. amiss. et x. mensib⁹. ¶ Idē in histo

Sed et licinij cōmuni oīm sentēcia ascit⁹ in impiū august⁹ pñunciāt. que res maximū vehementer offendērat. q̄ is tūc adhuc solūmodo cesar. in oriētis p̄tibus habebat. Neq; id ultra ferēs vi raptus sibimet nomē augusti assumit. Maximianus vō et herculi⁹. quē pauloante collegā fuisse dioclēcianī et cū eo impij insignia depositisse memorauim⁹. cū a filio suo maxemio in vrbe roma tirānidem tenente fuisse expulsus. ad ostantinū tanq; ad generuz miseratōis causa fugiēs. insidiās ipi a quo religiōse suscepit fuerat moliē. in quib⁹ turpiter dep̄bē hensus turpi⁹ patiē. ita ut post īteritū statue q̄ atq; imagines auferrent. et in edib⁹ publicis vō cabula nominis ei⁹ mutarent. ¶ Hugo. iiiij. libro Maximian⁹ igit̄ herculi⁹ psecutō: impij qđ abiecerat itez arrige volēs a ostantino nondū impato re massiliē opp̄ssus est & extīct⁹. Galeri⁹ aut̄ agust⁹. seuerz cesarē ad italiā cū exercitu misit. vbi cū vrbe obsideret militū suoz scelere desert⁹ et p̄dit⁹ rauēne īterfect⁹ est. Diocleianus quoq; sic iā dictū est. regia dignitate deposita salone defunctus est.

II.

De sancta lucia virgine. ¶ Ex gestis cōitio

Et p̄p̄ passa est beata lucia. Nā cū p eo tā hīliā beate agathe fama crebresceret origine luciā nobilissimā siracusanoz virgine cū ceteris ad sepulcz virginiis p̄gere. inuitātē ea matrē suā q̄ q̄ttuoz anuis flutū sanguinis patiēs nullo medicoz poterat remedio curari. Dūq; mater et filia ante sepulcz orātes iacerēt. lacrimis flagitiae suffragiū. lucia somno arrepta. vīdit agathā in medio angeloz gēmis ornatā. Stante et dīcentē. Sutor mea lucia virgo deo deuota. quid a me petis. qđ ipa poteris p̄stare dīmuo. Nā et mātri tue fides tua subuenit. et sicut p me ciuitas cāthauenī sublimat̄. ita p te siracusana decorabit̄ q̄ iocundū christo in tua virginitate habitaculum p̄parasti. his auditis exp̄fēfacta. dixit matri sue. p̄ ipsā te dep̄coz q̄ te oratōib⁹ suis saluauit. ne michi sponsū carnalē noies. Sz oīa q̄ michi eunti ad eos supēcōis mee actōez datura eras hominē moriturum. da michi eunti ad integratōis mee actōrem dñm hīsc̄ chīstū. Cū mater respōdit. Omnia que mea sūt vel esse possūt. tu meli⁹ nosti. tege oculos meos. et quecūq; t. bi placuerit de his fac ultatib⁹ facito. At illa Nō satis inquit deo cara est. q̄ dat ei q̄ secum ferre nō potest. Sz si tib vīs eū gratiā esse. hoc ei da quo potes vī dū tūvis. Cū hoc sermōnarez virgo quotidie cū matre fiebat rerū distractio et quotidie in necessitatib⁹ paupēz ex pentebat̄.

III.

De passione eiusdem

Oros cū ad sponsi noticiā puenisset p̄ posuit lītem in iudicio paschalii cōsularis dicens. sponsā suā christianissimam. p̄tra leges augustoz reire quā paschalis⁹ corripieſ

